

EDUARD PAUL PHILIPP FEITZINGER

Vydavatel pohlednic v Těšíně

Vícero členů rodiny Feitzingerů se zabývalo knihvazačstvím. Dědeček Johann Josef Feitzinger byl knihařem a také obchodníkem s vínem. Na konci 18. století přesídlil do Opavy. Z rodiny vzešlo několik dětí, které provozovaly knihvazačství, knihkupectví, vydavatelství a papírnickví v Opavě, Těšíně, Bialé (Polsko) a Vídni. Opavské knihařství, rozšířené později o tiskárnu, zůstalo ve vlastnictví rodiny až do roku 1945.

Jeden ze synů Johanna Josefa, Eduard Cyrill Feitzinger, přesídlil roku 1830 do Těšína, aby zde otevřel knihvazačskou dílnu, k níž později přibýlo papírnickví a půjčovna knih. Všichni čtyři synové Eduarda Cyrilla byli spjatí s vydáváním, tiskem a prodejem knih. Po smrti otce se ve vedení rodinné firmy střídali – například Heinrich Feitzinger rozšířil stávající podnikání o tiskárnu. Firemní sídlo i nadále zůstalo na hlavním těšínském náměstí (rynek, Cieszyn), ale tiskárna byla postavena na levém břehu řeky Olše, v dnešním Českém Těšíně (budova bývalých Vratimovských papíren na ulici Střelníční). V roce 1888 kupuje tento podnik Fritz Kutzer a bratři Feitzingerové se stěhují do Vídně.

Poté v Těšíně zůstal pouze poslední z rodu – Eduard Paul Philipp Feitzinger, který studoval na těšínském gymnáziu a odbornou praxi získal u otce a poté u starších bratrů. Jeho bratři se věnovali zejména tisku a knihvazačství. Eduard převzal knihkupectví, papírnickví a vydavatelství a v březnu roku 1875 založil na Horním náměstí, č. p. 10 vlastní podnik. Byl to mimořádně odvážný podnikatel a má se obecně za to, že patřil v Těšíně k nejúspěšnějším. Velmi rád cestoval a věnoval se vysokohorské turistice. Jako člen těšínské sekce Beskidenvereinu vydal turistického průvodce Beskydami a později také průvodce Těšínem a jeho okolím. Ve svém obchodě prodával i fotoaparáty.

Sám rád fotografoval a dokonce půjčoval vlastní temnou komoru také jiným nadšencům. Svě dva největší koníčky – cestování a fotografování – se mu podařilo velmi úspěšně skloubit – od roku 1898 se věnuje vydávání pohlednic.

Tento nápad postupně převálcoval původní obchodní činnost. Za jeho úspěchem stojí bezpochyby výborné načasování. Přelom 19. a 20. stol. bývá označován jako „zlatá éra“ pohlednic v souvislosti s rozšířením a větší přístupností technologie barevného tisku. Jiná skutečnost významně ovlivňující tržby byla, že Těšín byl v té době posádkové město s více než dvěma tisíci vojáky, kteří raději využili k posílání zpráv svým blízkým hezkou pohlednici, než dražší listovní zásilku. Vydané pohlednice lázeňských a turisticky frekventovaných míst v monarchii dával prodejcům na úvěr, splatný vždy na konci lázeňské sezóny. Díky těmto podmínkám se stal v tomto oboru téměř monopolním producentem.

Do roku 1918 vydal více než 2100 druhů pohlednic v několika reedicích a sériích. Nevěnoval se pouze rodnému městu, ale celému Slezsku, Moravě a také Uhrám (dnešnímu Slovensku). Značné množství použitých záběrů sám vyfotografoval. Ke sběratelsky velmi ceněným pohlednicím patří mimo jiné jeho tatranské série. Feitzingerovy pohlednice jsou ozdobou sbírek nejen v současnosti, ale ocenění získaly také v minulosti, např. na Jubilejní výstavě pohlednic v Norimberku dostaly v roce 1907 zlatou medaili. Po rozpadu habsburské monarchie v roce 1918 se firma dostala do finanční krize, protože někteří odběratelé již nestačili odebrané zboží uhradit. Finanční ztráty byly značné, proto odevzdal vedení firmy synovi Hermannovi, kterému i nadále pomáhal až do své smrti 30. září 1932.

Historie vydavatelské rodiny se uzavírá po více než sto letech v roce 1945, kdy Hermann Feitzinger umírá ve sběrném táboře v Opavě, kde byl jako Němec po skončení války internován.